

MARIONA

La mar ha deixat de murmurar per romandre subtilment silenciosa. Les feixugues onades arriben a la vorada de la platja amb blonor, atretes per la gravetat, com si la terra, oposant tota resistència a l'atracció de la lluna sobre el seu balandreig, les deixés morir atüida per l'obstinat vaivé. Llunyanament, al cel es comencen a perfilar tímidament les tènues policromies del despertar del nou jorn, acaronent flonjament l'estès llenç blau emergent amb difuses pinzellades groguenques, vermelloses i daurades, envaint tot el que la mirada pot abastar a l'horitzó. Amb el novell despertar totes les coses d'aquest món semblen néixer de nou, creades sense imperfeccions, per estrenar. L'aire gèlid, humit i penetrant, en el seu viatge sense retorn, duu el titil·lar de les campanes de les barques descuidades al port, distants. La platja, molla, té l'aparença virginal i feble d'una noia d'ulls irisats de color de lluna bruna, perduda en un immens oceà

desert del pensament d'un observador ocult que ressegueix amb la mirada embadalida el meravellós panorama de la creació.

L'Eloi es lleva quan els estels lluen senyorívols i zelen amb urc els designis del cel, acostumat a matinar des de jove, perquè havia estat home de mar. Ara que s'ha fet gran, s'ha tornat persona manada d'habituds senzilles i polides. No té dona ni fills, tampoc parents propers ni llunyans i els vells amics han traspassat, temps enrere, com és per llei. L'envolta un halo de romanticisme i de perdedor, dels que sempre reben, els que són coneixedors de la duresa de jugar-se la pell cada dia atorgat, però sabent retornar vencedors amb la mirada arrogant, però clara i humil.

Els anys no han passat en va i un dia, de sobte, s'ha trobat sorprès per la fragància que alerta de pressentiments i l'embriaguesa que precedeix el llevar l'ancora de la vida. Darrerament hi ha pensat sovint en aquest instant, però la visió de la mar i el cel blau, la platja i l'aire de salobre emplenant-li els pulmons, l'assosseguen amb l'esperança del nou dia, i acluca els ulls i respira pausadament. El so de les onades que arriben a la platja fan que, el seu vell cor bategui amb més força i decisió.

La nit ha estat agitada i insomne, encenent les cigarretes que ell mateix es relliga i bevent a galet vi de la bota que reposa penjada a l'esgavellada porta de fusta corcada. La llet que s'ha escalfat abans d'agombolar-se amb els llençols dintre del llit, s'ha quedat a la tauleta de nit, fins refredar-se amb

lentitud. Ho ha provat tot per tal de dormir, però sense cap èxit.

Es lleva. Després va amunt i avall pel passadís murmurant estranys romanços, mirant-t'ho tot al seu voltant, amb atenció, per no oblidar del tot les estances i els objectes amb els que ha passat tots aquests anys de la seva vida. Quan ha exhaurit el paper de tabac, encén una i altra vegada la pipa que s'apaga continuament, recolzat a la finestra, mentre guaita la matinada com si fos l'última de les matinades de la seva existència. Es deixa portar pel llaüt dels pensaments amb la bellesa senzilla de l'entorn on viu des de nin: la platja tranquil·la i deserta quan vespreja, el cel gris de cendra molta els dies de pluja, els estels lluents en les nits diàfanes, la mar excelsa i tan sorollosa de vegades, les barques de pescadors salpant de matinada i retornant pel capvespre amb el seu preat botí...

El vell pescador, abaltit, desclou la porta del porxo i s'asseu al vetust balanci de fusta envaït de salobre, on passa les matinades fa molt de temps, esperant que algun succés del tot inesperat el sobti de la seva fatigada realitat. Encén la pipa una vegada més, bressolant-se dolçament fins que el dia llostreja i, espera, no sap ben bé què, però, sempre espera.

La platja, deserta, deixa atansar el càlid teixit de raigs de llum solar, dibuixant un camí des de l'horitzó fins la sorra xopa. L'Eloi guaita l'aquarel·la del món, habituat als elements que el conformen i, de sobte, com si de la mar es desclogués una porta secreta dissimulada pel subtil bressar de les tènues

onades, veu emergir dessorbe el llarg senderó de l'albada, damunt d'una isolada onada, una noia de pell glauca i llargs cabells foscos, que sembla caminar damunt de l'aigua amb sinuosos però senzills moviments. La noia arriba a la sorra i ressegueix de puntetes les laurèoles desdibuixades que han quedat sobre l'arena molla, giravoltant amb una cadència delicada i encisadora. L'Eloi contempla l'escena embadalit i, per un instant, passa pel seu pensament un record de molts anys enrere, quan era un jove pescador, d'una de les llegendes més misterioses entre els homes de mar de la comarca. La història d'una noia que surt de la mar, cavalcant damunt d'una onada, cercant les naus dels pescadors perduts per conduir-los i perpetrar el destí que els han traçat els estels, solfejant una melodia de mar en calma i de vent de ponent. Els homes de mar l'anomenaven Mariona (Mar-i-ona) la noia de la mar. Després d'una breu cavil·lació, amb la consciència clara, recorda haver-la fitat dues vegades abans, temps enllà. A cua d'ull la va veure emergir quan va socórrer, —fent de guaita en un petit vaixell—, la barca d'en Roc Muntanyola quan es va enfonsar una matinada i s'hi van deixar la pell dos bons amics. La va tornar a presenciar més clarament molts anys després, al rescatar amb “la Gavina” —la seva estimada barca— uns companys agosarats per la necessitat, quan un dia de mala mar es van endinsar a pescar i la barca, pel fort corrent que governa més enllà dels dominis de la platja, es va estimbar amb els farallons, i un d'ells, esgotat per l'esforç i la lluita va perdre la vida.

No en va parlar mai amb ningú de la visió de la noia. Els pescadors són molt reservats en aquests afers tan estranys de la mar i no els agrada xerrar gaire sobre aquestes històries, perquè són molt supersticiosos i els fa basarda totes aquelles coses que poden invocar desgràcies, tempestes i malediccions.

La platja era buida, no hi havia ningú més que la noia. L'Eloi reaccionà de sobte i va pensar: "Mariona, és clar, mar-i-ona... Mariona, la noia de la mar". Després d'un silenci absort, comença a comprendre que ha vingut a cercar-lo a ell. Ella se'l mira allà assegut al balancí, gronxant-se amb la pipa fumejant que penja dels llavis i li fa un senyal amb la mà oberta, una salutació. El vell somriu amb gratitud i contesta la noia amb un la mà oberta.

Sembla passar el temps breument. Mariona, amb les mans el convida a apropar-se i dansa amb la vacil·lació dels vents i canta melodies portades pels naufragis des de remots indrets, dels quatre punts cardinals. El vell Eloi no pot deixar de resseguir amb la mirada la noia i la seva dansa de la mar. Se sent immensament feliç i assossegat.

"És un signe del destí —pensa— el moment que he temut des que vaig pujar per primera vegada a la barca amb el pare... però que he estat esperant tota la meva vida".

La noia reposa lleument i el vell, mentre s'apropa a Mariona pensa que a la fi ha trobat la Rosa dels Vents...

Acompanyat per la dansa i els cànctics de la noia de pell glauca i llargs cabells foscos, complagut per la tendresa que sent al cor, envaït per una placidesa profunda, els records reneixen a la ment de l'Eloi. Acluca els ulls i es deixa caure a l'abisme blau i profund de l'oceà de l'existència i, nauta, de nou, però en una mar més profunda i subtil, veu tota la seva vida com si algú l'hagués retratada, i ara, ho veïés tot; els instants i les situacions més preades, les més felices, però també les més pesaroses.

El silenci sembla etern, però és breu, molt breu. El silenci es transforma en un bronzir d'insectes fugint i embolicats en totes direccions. L'Eloi comença a travessar una llarga foradada, que sembla immesurable, de la més prodigiosa concentració de llum d'estels mai contemplada per cap pescador en els seus viatges. Neda amb força a favor del corrent que el duu a cercar més i més llum. Resta quiet un moment o una eternitat, no ho sap del cert. Se li ofereixen davant els ulls els vells rostres dels parents i els amics deixats enrere temps enllà, que el saluden afables i amb la comprensió que atorga la serenitat dels savis. Manquen alguns rostres, absents, però, ben segur tributen de nou sobre la vall de llàgrimes que en diem vida.

Atret de nou pel torrent de llum, neda fins que perd la noció del temps i l'espai, i es troba surant en una grata quietud, en silenci, envoltat pel firmament regit per esplèndides esferes de llum vibrant. Percep les aromes d'arena humitejada per una nova platja, sent al rostre el ventijol que empeny les veles de les